

Guy Millière: Kolaps Italského zdravotnictví

- CZ24 News | 28. března 2020

ITÁLIE: Italské zdravotnictví je v hrozně špatném stavu. Tak obrovskou krizi nikdo nečekal a najevo vyšel katastrofální nedostatek jednotek intenzivní péče. V Itálii připadá 2,62 nemocničního lůžka pro akutní péči na 1 000 obyvatel (v Německu je to 6,06 na 1 000 obyvatel). Italské zdravotnictví je plně řízeno italskou vládou... Veřejné nemocnice se všeobecně potýkají s chronickým nedostatkem všeho, ale v případě výjimečné krize je zdravotnická péče více méně na příděl, což si vynucuje strašlivá rozhodnutí.

Italská vláda doufala, že jí EU pomůže, ale ani EU ani ostatní členské státy jí vůbec žádnou podporu nenabídlý... Přezíravý postoj vedení EU i ostatních členských zemí EU se zdá být diktován strachem z toho, že by se tyto země mohly samy ocitnout ve stejné katastrofální situaci, jako je Itálie.

Populace ve všech evropských zemích stárne a žádná členská země EU se tímto nebezpečím, kterému Evropa čelí, zatím neobtěžovala vážně zabývat.

Italské zdravotnictví dospělo do stavu téměř úplného kolapsu. K 18. březnu 2020 bylo v Itálii koronavirem infikováno 31 506 lidí; z nichž 2 503 lidí zemřelo. Tato čísla každodenně rostou. Nemocnice jsou zahlceny pacienty. A lékaři jsou nyní nuceni se rozhodovat, kterého pacienta se pokusí zachránit a kterého již ne.

Normální život v zemi se téměř úplně zastavil. Mnoho firem a podniků je teď buď zavřených, nebo funguje jen částečně. Ve věznicích se vzbouřili vězni. Úřady v Itálii nařídily milionům lidí, aby se drželi doma a vycházeli ven jen za účelem nákupu potravin. Většina obchodů je zavřená. Všechna veřejná shromáždění jsou zakázána, dokonce i pohřby. Italská velkoměsta vypadají jako města duchů.

Žádná jiná západní země nebyla pandemií koronaviru zasažena tak silně jako Itálie. A my se ptáme – proč?

Tak za první, Itálie má stárnoucí populaci. Medián věku Italů je 47,3 roku, což znamená, že jednomu ze čtyř Italů je více než 65 let. Kromě toho je v zemi extrémně nízká porodnost: 1,29 dítěte na ženu. Již před pandemií koronaviru byla Itálie umírající zemí. Virus tento proces bohužel ještě urychlí.

Za druhé, italské úřady a zdravotnický personál zjevně nebezpečí podcenily. Ačkoli italská vláda již 31. ledna 2020 pozastavila lety z Číny a z Hongkongu, italští lékaři prohlašovali, že tato nemoc je jen „ošklivou chřipkou“. 9. března epidemioložka Silvia Stringhini napsala: *“Média nás uklidňují, politici nás uklidňují, ale my máme velké obavy.”*

Za třetí, italské zdravotnictví je v hrozně špatném stavu. Tak obrovskou krizi nikdo nečekal a najevo vyšel katastrofální nedostatek jednotek intenzivní péče. V Itálii připadá 2,62 nemocničního lůžka pro akutní péči na 1 000 obyvatel (v Německu je to 6,06 na 1 000 obyvatel). Italské zdravotnictví je plně řízeno italskou vládou. Veřejná zdravotnická služba (SSN, *Servizio Sanitario Nazionale*) přímo zaměstnává a platí lékaře, určuje jejich počet a také stanovuje maximální počet pacientů – 1 500 – které mohou lékaři ročně léčit.

Státní systém zdravotní péče vždy trpí tím, že se vláda snaží snižovat náklady, spíše než se starat o své občany. Soukromé kliniky v Itálii sice existují, ale představují pouze malou část možné zdravotní péče. Veřejné zdravotnictví spotřebuje v Itálii 77 % celkových výdajů na zdravotní péči. Jedinou zemí

v Evropě, kde je toto číslo vyšší, je Spojené království, kde veřejné zdravotnictví spotřebuje 79 %. Veřejné nemocnice se všeobecně potýkají s chronickým nedostatkem všeho, ale v případě výjimečné krize je zdravotní péče více méně na příděl, což si vynucuje strašlivá rozhodnutí. Nedávná zpráva organizace Siaarti (*Società Italiana di Anestesia Analgesia Rianimazione e Terapia Intensiva*) popisuje byrokratickým jazykem *“etická doporučení pro příjem a intenzivní léčbu pacientů za podmínek výjimečné nerovnováhy”* a hovoří o *“konsensuálních kritériích distributivní spravedlnosti”*, která zdůvodní neléčení některých pacientů – jejich ponechání na pospas nemoci.

Za čtvrté a zřídka zmiňované je to, že Itálie je dnes domovem velké čínské komunity, která čítá více než 300 000 osob. Tito Číňané přišli do Itálie v posledních dvou desetiletích a získali zaměstnání v textilním a kožedělném průmyslu. Mnoho Číňanů žijících v Itálii pochází z Wu-chanu a Wen-čou a řada z nich proto Wu-chan a Wen-čou navštívila během oslav Čínského Nového roku 25. ledna 2020, kdy už čínské úřady nemohly epidemií dále tajit. Tito lidé se vrátili z Číny do Itálie dříve, než italská vláda pozastavila lety z epicentra nákazy. Epidemie koronaviru se nejdřív objevila v Lombardii – město Bergamo je jedním z hlavních center italského textilního průmyslu a následně bylo jedním z prvních postižených měst.

Italská ekonomika stagnovala již před pandemií koronaviru a nyní, když jsou lidé nuceni být doma a obchody jsou zavřené, se pravděpodobně propadne do recese. Akcie italských bank ztratily od poloviny února 40 % své tržní hodnoty. Na obzoru jsou velké finanční otřesy.

Italská vláda doufala, že jí EU pomůže, ale ani EU ani ostatní členské státy jí vůbec žádnou podporu nenabídlly. Italský vyslanec při EU Maurizio Massari na nedávném evropském summitu o pandemii koronaviru řekl, že Brusel by měl jít nad rámec *“angažovanosti a konzultací”* a že Itálie nezbytně potřebuje *“rychlá, konkrétní a účinná opatření.”* Odešel však s prázdnou.

Prezidentka Evropské centrální banky Christine Lagarde odmítla snížit úrokové sazby, a tím Itálii pomoci. Její prohlášení pochopili italští lídři jako projev pohrdání. Italský prezident Sergio Mattarella řekl, že Itálie očekávala *“od orgánů EU solidaritu”*, nikoliv *“klacky pod nohy”*. Lídr strany Lega Matteo Salvini řekl: *“EU dala Itálii facku.”*

Přezíravý postoj vedení EU i ostatních členských zemí EU se zdá být diktován strachem z toho, že by se tyto země mohly samy ocitnout ve stejně katastrofální situaci, jako je Itálie.

Populace ve všech evropských zemích stárne, i když poněkud pomaleji než v Itálii (medián věku v Německu je 46,8 roku, ve Francii je 41,2 roku a ve Španělsku 42,3 roku). Žádná členská země EU se tímto nebezpečím, kterému Evropa čelí, zatím neobtěžovala vážně zabývat.

“Koronavirus je velmi nakažlivý,” řekla francouzská ministryně zdravotnictví Agnès Buzyn 26. ledna 2020, *“ale onemocnění, které způsobuje, není tak vážné, jak jsme si mysleli.”*

Hranice mezi Francií a Itálií nebyly včas uzavřeny (pouze Rakousko a Slovinsko uzavřely hranice s Itálií okamžitě) a Italové, kteří chtěli odjet do Francie, nebyli zastaveni. Zdravotnické systémy ostatních evropských zemí nejsou na koronavirus lépe připraveny než italské zdravotnictví. Insalud (*Instituto Nacional de Gestion Sanitaria*) ve Španělsku, organizace ekvivalentní italskému systému zdravotní péče, se každodenně potýká s nedostatky a s problémem přidělové péče. Německé (*Krankenkassen*) a francouzské (*Sécurité Sociale*) systémy zdravotního pojištění fungují na stejných principech jako v Itálii a ve Španělsku a vykazují podobné výsledky. Ekonomiky hlavních zemí Evropské unie již před touto pandemií stagnovaly a stejně jako italská ekonomika se pravděpodobně brzy propadnou do recese.

K 18. březnu 2020 bylo ve Španělsku nakaženo 11 826 lidí, ve Francii 7 695 osob a v Německu 9 360

osob. Ve Španělsku zemřelo 533 lidí, ve Francii zemřelo 148 lidí a v Německu podlehl koronaviru 26 osob. Stejně jako v Itálii tato čísla raketově rostou.

11. března 2020 řekla německá kancléřka Angela Merkelová novinářům, kteří ji obviňovali, že do té doby nic neudělala, že se *tímto virem podle expertů nakazí 60 až 70 % populace.* Lothar Wieler, prezident Institutu Roberta Kocha, německé vládní agentury odpovědné za prevenci a kontrolu nemocí, dodal, že je naprosto nezbytné se *“vyhnout přetížení nemocnic”*, a proto je potřeba epidemii usměrnit tak, aby se šířila pomalu.

Poradce francouzského prezidenta Emmanuela Macrona řekl deníku *Le Figaro*, že francouzská strategie je stejná jako v Německu: Bylo oficiálně rozhodnuto *“nechat epidemii proběhnout a nepokoušet se ji mermomocí zastavit.”* Vysvětlil, že úřady doufají, že se vytvoří *“stádní imunita”*, což je termín, který ve Velké Británii poprvé použil sir Patrick Vallance, hlavní vědecký poradce britské vlády, který řekl, že britská vláda si představuje scénář, ve kterém bude značný počet občanů země nakažen, ovšem z nemoci se zotaví a tak získá imunitu. Francouzské a německé orgány se zjevně poznámkami sira Patricka inspirovaly.

Když však byla britská vláda za tyto výroky kritizována Světovou zdravotnickou organizací (WHO), tak odpověděla, že vytvoření *“stádní imunity”* není její preferovanou politikou. Německá ani francouzská vláda se však nikde nevyjádřily v tom smyslu, že vytvoření *“stádní imunity”* jejich preferovanou politikou není.

Umair Haque, britský ředitel laboratoře *Havas Media Lab*, napsal:

“Stádní imunita je termín, který popisuje, jak bude populace chráněna před nemocí po všeobecném proočkování tím, že zastaví choroboplodné zárodky, které způsobují přenos infekce mezi lidmi. Ale spoléhat se na to, že národ sám zneškodní smrtelný virus, pro který neexistuje vakcína? To by mimochodem mohlo způsobit spoustu úmrtí a všeobecnou katastrofu.”

“Evropa se nyní stala epicentrem pandemie. V Evropě nyní máme hlášeno více infikovaných a více úmrtí než ve zbytku světa, kromě Číny,” poznamenal generální ředitel Světové zdravotnické organizace (WHO) Tedros Adhanom Ghebreyesus. *“Každý den je nyní v Evropě hlášeno více případů, než se objevilo v Číně na vrcholu epidemie.”* Bohužel, všechna dostupná data ukazují, že má pravdu.

11. března 2020 oznámil prezident Donald Trump, že USA pozastavují všechny lety mezi Spojenými státy a Evropou, rozhodnutí, za účelem chránit americké životy. Následující den však hlavouni Evropské unie neodolali příležitosti si do amerického prezidenta kopnout: *“EU nesouhlasí s tím, že rozhodnutí USA o zákazu cestování bylo přijato jednostranně a bez konzultace s námi,”* řekli.

Musíme doufat, že se nyní od konceptu *“stádní imunity”* upouští a že se teď EU bude zabývat záchranou všech, které je v Evropě možné zachránit.

Dr. Guy Millière je profesor Pařížské univerzity a autor 27 knih o Francii a o Evropě.